

BIZTONSÁGPOLITIKA

TERRORIZMUS–MA

(folytatás)

A dzsihad a globalizáció időszakában

Sándor András¹

A 2001. szeptember 11-ei USA elleni terroristatámadást követően, a világ társadalma különös figyelemmel fordult az iszlám, a hitet követők és „a hit harcosai” felé. Sok vita zajlott le a muzulmán vallás problémájáról és annak valamennyi aspektusa közül úgynevezett „erőszakossága” okozta a legtöbb fejtörést.

Vajon azonosak-e az iszlám és a terrorizmus? Ez a kérdés sűrűn elhangzik, bár ez így nem nevezhető korrektnek. Az egyik oldalon – egy világnézeti kérdés a vallás áll, a másikon – szélsőséges szervezetek és tevékenységük, amelyek az iszlám vallás védjegyének jellegéje alatt szerepelnek a senki által sem kívánt terrorcselekményekben.

Az iszlám és a hitkutatók azt állítják, hogy ennek a vallásnak a jellegét nem az agresszivitás, hanem inkább a passzivitás határozza meg. Természetesen csak azon pontig, amíg nem látják veszélyeztetve vallásuk működését. Főleg nem tulajdonítható az iszlámnak egy olyan etikai törvényeken kívül álló mozgalom, mint a terrorizmus.

Példa erre egy XVI. századi török történelmi esemény. Amikor egy kalandor azt javasolta a török szultánnak, hogy felrobbantja Bécs hajógyárait, de a szultán, aki majdnem folyamatosan harcolt a kereszténygyaur világ ellen, megtagadta ezt, azzal érvelve, hogy ily módon a robbantás és tűzvész során több ezer ártatlan ember halhat meg.

A történelem más példákon keresztül is érthetővé teszi, hogy bár a háborús időszakban, a tömeges erőszak megengedett volt a más valláshoz tartozóak ellen, de *a békében, egy ártatlan, más hitű ember meggyilkolása, nagy bűnnek számított.*

¹ Dr. Sándor András ezredes, PhD. HM Gazdasági Tervező Hivatal, VTR, osztályvezető-helyettes.

Így tehát a szomorú kérdés az, hogy **miért fordulnak a muzulmánok olyan emberekhez, akik valószínűleg gyilkosságokra bérelnek fel őket.**

Sok kutató megegyezik abban, hogy ezeknek az ok-okozati alapja az a tény, miszerint nagyon rövid történelmi időszak alatt (50-70 év) történt meg sokszor erőszakos szétbomlása- szétbontása a világ adott pozíciójú államainak, a nagyon gazdag, erős és nagyon szegény, gyenge államokra.

Ebben szerepet játszott a Szovjetunió szétesése is. A harmadik világ szegény országai izgatottan nézték a Szovjetunió és az USA szembenállását. A Szovjetunió hivatalos állami politikai irányzatához tartozott a gyengék mindenoldalú megvédése, ami jobban nézett ki a Nyugat jótékonykodásával szemben. Nyugat lehet, hogy sok halat tudott adni, de Moszkva **„a horgászbotot adta, és meg akarta őket tanítani halat fogni”**. A Szovjetunió szétesése **„egy adott világ”** tragédiájává vált. **Az USA világfőlénye kilátástalanná tette a szegény országok helyzetét, amelyek korábban elutasították országaikban az amerikai jelenlétet.** Különösen, mivel történelmileg úgy alakult ki, hogy a legszegényebb országok is (pl. Szahara környéke) mind az iszlámhoz tartoznak.

Pont ebben a világban alakultak meg azok az erők, amelyeknek nem tetszett az amerikai terv, amely ellenőrizni és irányítani szerette volna olajkitermelésüket. Ők maguk szerették volna kontrollálni a szénhidrogén energiahordozók kitermelését és piacra vitelét, amelyektől nagyon is függ a Nyugat virágzása.

S mivel ez békés úton nem volt elérhető, ők a terrorizmust választották, azzal indokolva, hogy az iszlám értékeit meg kell védelmeznüik. A bizonyítékokért nem kell messzire mennünk, az utolsó két évtizedben az iszlám világ nagymértékben került a nyugati hatás alá, amely az iszlám tradíciókat követők ellenkezését váltotta ki, így azok elkeseredettségéhez vezetett.

A Nyugat viselkedése – a muzulmánok irántuk mutatott megvetését érezve, – nemtetszésüket hangoztatva, már-már gyűlöletbe fordult. Emiatt magyarázható a folyamat a következők szerint: **az iszlám terrorizmus úgy kapcsolódik az iszlám valláshoz, mint a Nyugat erőszakos befolyása az iszlám országok életéhez.**

Naivitás lenne azt hinni, hogy a terroristák, akik a WTC és a Pentagon felé irányították a repülőgépeket, az USA legyőzésére gondoltak. Nem, ezek az akciók amerikai objektumok ellen eléggé ritkák és nagyon feltűnőek. Ezek az aktusok propagandista és ijesztő benyomást keltenek. Egyik oldalról ők úgy magyarázzák, hogy **tényleg segítenek az iszlám-**

követőknek eszméjük propagálásában és a sok etikai értékeit elveszített ember toborzásában, másik oldalról hatásosan ijesztgethetik a kishitűeket.

A terrorizmus etikai elítélése egyes környezetekben szinte lehetetlen! Bár Európában, ahol a párharcok sokszor arra kényszerítik a kormányokat, hogy az iszlám provokációkat lehetőleg olyan fényben tüntessék fel, mintha az, az iszlám társadalom véleményének kinyilvánítása lenne, csak politikai fogásnak minősülő tény!

Hát akkor mi az az iszlám terrorizmus tulajdonképpen? A szerző véleménye szerint: ez az iszlám társadalom egy részének reakciója a globalizáció által elindított krízisre. A krízis egyáltalán nem az adott civilizáció szétesését jelenti. Pont fordítva – ez a társadalmi állapot átmeneti stádiumára utal, ami a fejlődése során egy új minőségi ugrást kell, hogy megtegyen.

A legszörnyűbb az, hogy a globalizáció a tradicionális rétegeknél a lelki életet is rombolja.

A végeredményben egy furcsa hibridet kapunk – amely az iszlám hatalmáért mindenkor kiáll – ha kell önmagát is (önpusztítóan) feláldozva, közben éppen az iszlám és emberi normákat tiporja vérbe és sárba.

Nem véletlen, hogy az iszlám terroristák általában nagyon jól ismerik a nyugati életet, sőt, többen is vannak, akik tanultak vagy éltek az USA-ban vagy Európában.

Ebben a szituációban Oroszország helyzete unikálisnak bizonyul. Egy sor kutató azt állítja, hogy éppen a Moszkva ellen fellépő terroristák hiszik azt, hogy az oroszok a nyugati típusú utat választották maguknak. A helyzet súlyosbodásában még az is közrejátszik, hogy a muzulmán államok saját befolyásuk alá igyekeznek hajtani az oroszországi iszlám társadalmát.

Érthető, hogy ***az egyik „méreg” elleni szer az,*** hogy Oroszország igyekszik megtartani az egyezséget a nemzetek, nemzetiségek és vallási felekezetek között, azt az egyezséget, amely történelmileg is tradicionálissá vált. Hiszen Oroszország az évszázadok során sokszor harcolt a muzulmánokkal, de ez mindig magánügye volt, ahová nem keverte bele szomszédait, az európaiakat sem. Most, amikor Európa és Oroszország támogatja USA-t a nemzetközi terrorizmus elleni harcában, nekünk – valamennyiünknek – ***nagyon óvatosnak kell lennünk, hogy ez a harc ne a Nyugat érdekeit szolgálja az iszlám világában.***

Mostanában, amikor több millió muzulmán él szerte a világban, az amerikai földrészen, Európában és Oroszországban, amikor több muzulmán vagy eszméivel szimpatizáló állam vesz körül bennünket, csak azt lehet mondani: ***nekünk nincsenek örökös szövetségeseink, de van és mindig is volt örökös békés egymás mellett élési lehetőségünk a muzulmán világgal.***